

Vergaderjaar 2016–2017

34 550

Nota over de toestand van 's Rijks financiën

34 300

Nota over de toestand van 's Rijks financiën

W¹

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN EN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 maart 2017

Tijdens de Algemene politieke beschouwingen van 13 oktober 2015 in de Eerste Kamer is de motie Schalk c.s. aangenomen.² De motie verzoekt de regering met voorstellen te komen om de substantiële verschillen in besteedbaar inkomen tussen eenverdieners en tweeverdieners te verkleinen.

Ontwikkeling besteedbaar inkomen eenverdienerhuishoudens

Er zijn in Nederland ongeveer 370.000 eenverdienerhuishoudens. Eenverdienerhuishoudens zijn huishoudens waarbij er één kostwinner is met inkomsten uit arbeid en een partner zonder inkomsten uit (vorige) arbeid. Op een totaal van 7,5 miljoen huishoudens is dat ongeveer 5%.

Als wordt gekeken naar de ontwikkeling van het besteedbaar inkomen is te zien dat het inkomen van eenverdieners is achtergebleven bij de ontwikkeling van het besteedbaar inkomen van tweeverdieners en alleenstaanden. Dit komt doordat de belastingdruk voor eenverdieners sinds 2011 is toegenomen, terwijl deze voor tweeverdieners en alleenstaanden juist is afgenomen. De belangrijkste oorzaak van de toegenomen belastingdruk voor eenverdieners is de afbouw van de uitbetaling van de algemene heffingskorting aan de minstverdienende partner. Dit is staand beleid met als doel het bevorderen van de emancipatie en economische onafhankelijkheid van de minstverdienende partner in een huishouden.

Tegemoetkoming eenverdieners met een chronisch zieke partner

De Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben 20 september 2016 in een brief aan de Tweede

¹ Letter W heeft alleen betrekking op 34 550.

² Kamerstukken I 2015/16, 34 300, nr. J.

Kamer³ laten weten dat zij eenverdienerhuishoudens waarbij één van de partners chronisch ziek is en daardoor niet kan werken financieel tegemoet willen komen. Dit zijn gedwongen eenverdienerhuishoudens. Er is voor deze huishoudens geen mogelijkheid om twee arbeidsinkomens te genereren, en daarmee kunnen zij geen aanspraak maken op een aantal regelingen gericht op het bevorderen van de economische zelfstandigheid en de arbeidsparticipatie van de minstverdienende partner.

Uit een analyse van de regering blijkt dat het om een beperkte groep huishoudens gaat, ongeveer 10.000 tot 20.000, wat ongeveer een achtste tot een kwart procent van het totaal aantal huishoudens in Nederland is. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat veel mensen met een chronische aandoening betaalde arbeid verrichten (tussen de 25% en 70%). Een deel van de groep eenverdieners met een chronisch zieke partner is dan waarschijnlijk ook niet een gedwongen eenverdienerhuishouden.

Het is lastig om eenverdieners met een chronisch zieke partner gericht financieel tegemoet te komen. De groep is moeilijk af te bakenen en er zijn geen gerichte instrumenten om deze huishoudens te bereiken. In de brief aan de Tweede Kamer is een viertal mogelijke opties om eenverdieners met een chronisch zieke partner tegemoet te komen beschreven. In de brief heeft het kabinet aangegeven ervoor te kiezen om de maximale eigen bijdrage in de Wmo te verlagen. Concreet kiest het kabinet ervoor om de maximale eigen bijdrage in de Wmo te verlagen, met name voor meerpersoonshuishoudens onder de AOW-leeftijd. Voor een huishouden in deze groep met een modaal inkomen komt dit neer op een voordeel van ongeveer 1.400 euro (eigen bijdrage van 1.460 euro naar 63 euro)⁴. Door de verlaging van de eigen bijdragen Wmo zullen deze kosten beter te dragen zijn en wordt bevorderd dat mensen deze zorg benutten als het nodig is en minder snel een beroep zullen doen op de zwaardere Wlz-zorg. Bij nota van wijziging op het Gemeentefonds is hiervoor het bedrag voor integratie-uitkering op artikel 3 met € 50 mln. verhoogd.⁵ Veel eenverdieners met een chronisch zieke partner hebben voordeel van deze maatregel.

Met het ingaan van deze maatregel heeft het kabinet invulling gegeven aan de motie Schalk c.s.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. Van Rijn

³ Kamerstukken I 2016/17, 34 550 IX, nr. 6.

⁴ Voor een beperkte groep zal het voordeel lager kunnen zijn dan € 1.400, namelijk als ze minder dan 1 à 2 uur per week ondersteuning ontvangen en/of omdat sommige gemeenten het maximum zelf reeds hadden verlaagd.

⁵ Kamerstukken II, 2016/2017, 34 550 B, nr. 7.